

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 5C/161/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511209513
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2013:2511209513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou Mgr. Katarínou Arnouldovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom Metodova 8, Bratislava, proti odporcovi: T. W., B.. XX.XX.XXXX, X. W., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, IČO: 42 264 979, so sídlom Seberíniho 9, Bratislava, o zaplatenie 739,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 142,41 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 142,41 eur od 19.03.2010 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamieta.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

Vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 12.05.2011, došlým súdu dňa 21.07.2011, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 739,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 19.03.2010 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Žalovaná suma predstavuje pohľadávku navrhovateľa za poskytnuté služby v sume 142,41 eur a nárok na zmluvnú pokutu v sume 597,49 eur.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

Na základe oznámenia doručeného tunajšiemu súdu dňa 27.12.2012 vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu, v zmysle ustanovenia § 93 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej len O.s.p.), Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

V zmysle § 29 ods. 6 O.s.p. drobným sporom je spor, v ktorom hodnota pohľadávky bez príslušenstva v čase začatia konania neprevyšuje 1.000 eur.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Vzhľadom k hodnote sporu súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania na základe listinných dôkazov, vykonal dokazovanie zmluvou o pripojení č. H. zo dňa 05.02.2007 a dodatkom k predmetnej zmluve zo dňa 06.01.2009, zmluvou o pripojení č. H. zo dňa 06.01.2009 a dodatkom k predmetnej zmluve zo dňa 06.01.2009, všeobecnými podmienkami účinnými od 01.10.2006, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010 na sumu 6,01 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010 na sumu 3,95 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2009 na sumu 2,95 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2009 na sumu 35,18 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2009 na sumu 65,39 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2009 na sumu 1,33 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2009 na sumu 27,60 eur, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci:

Na základe zmluvy o pripojení č. H. zo dňa 05.02.2007 a č. H. zo dňa 06.01.2009 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom vypožičal navrhovateľ odporcovi 2 SIM karty s pridelenými účastníckymi číslami, ktoré mu umožňovali využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. Pri uzatvorení dodatku k zmluve č. H. dňa 06.01.2009 navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón značky Nokia E51 za kúpnu cenu 22,90 eur a súčasne sa pri uzatvorení dodatku k zmluve č. H. toho istého dňa dohodol s odporcom, že počas doby platnosti tohto dodatku má odporca nárok na poskytnutie cenového zvýhodnenia na služby využívané prostredníctvom pridelených SIM kariet.

Podľa čl. 2 bod 2.3 písm. a), c) dodatku k zmluve o pripojení č. H. sa odporca zaviazal, že nepretržite po dobu 24 mesiacov od nadobudnutia platnosti dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom, po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby užívať, neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy či dodatku. Odporca sa zaviazal nedopustiť sa takého konania alebo nedá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany odporcu. Podľa čl. 2 bod 2.5 dodatku k zmluve o pripojení je uložená povinnosť účastníkovi uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur v prípade, že by účastník nedodrжал svoje záväzky uvedené v bode 2.3 alebo 2.4 článku tohto dodatku. V predmetnom bode bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, že podniku vznikne právo na zmluvnú pokutu samotným porušením povinností účastníka v okamihu porušenia povinností a toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku.

Podľa čl. 3 dodatku k zmluve o pripojení č. H. sa odporca zaviazal, že nepretržite po dobu 24 mesiacov od nadobudnutia platnosti dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom, po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby užívať, neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy či dodatku, nepožiada o vypojenie z prevádzky alebo dočasnú deaktiváciu SIM karty. Rovnako sa odporca sa zaviazal nedopustiť sa takého konania alebo nedá svojim konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany odporcu. Podľa čl. 4 dodatku k zmluve o pripojení je uložená účastníkovi povinnosť uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 99,58 eur v prípade, že by účastník nedodrжал svoje záväzky uvedené v článku 3 tohto dodatku. V predmetnom bode bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, že podniku vznikne právo na zmluvnú pokutu samotným porušením povinností účastníka v okamihu porušenia povinností a toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku.

Odporcovi boli vyfakturované sumy podľa faktúr, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010 suma 6,01 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010 suma 3,95 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2009 suma 2,95 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2009 suma 35,18 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2009 suma 65,39 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2009

suma 1,33 eur, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2009 suma 27,60 eur. Odporca nezaplatil faktúry riadne a včas za obdobie od 11/2009 do 01/2010, preto sa dostal do omeškania.

Navrhovateľ vyzval odporcu pokusom o zmier z 04.03.2010 na zaplatenie pohľadávky za poskytnuté komunikačné služby v sume 142,41 eur a zmluvnej pokuty za porušenie povinností v celkovej sume 597,49 eur v lehote do 18.03.2010. Odporca na pokus o zmier nereagoval a navrhovateľovi do podania návrhu na súd dlžnú sumu nezaplatil. Navrhovateľ si uplatnil 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 739,90 eur od 19.03.2010 do zaplatenia.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických telekomunikáciách (ďalej len „zákon o elektronických telekomunikáciách“), zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 zákona o elektronických telekomunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 3 písm. c) zákona o elektronických telekomunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods. 5, písm. b), e) zákona o elektronických telekomunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti alebo opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia dodatku k zmluve („ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2,4 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 písm. a) a k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ splniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Citované ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (pre porovnanie uznesenie IV. ÚS 55/2011). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 OZ). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

V zmysle článku 2 bod 2.5 dodatku k zmluve o pripojení č. H. zo dňa 06.01.2009 bolo dohodnuté, že účastník je povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu 497,91 eur a v zmysle článku 4 dodatku k zmluve o pripojení č. H. zo dňa 06.01.2009 zmluvnú pokutu vo výške 99,58 eur, a to v prípade porušenia zmluvných povinností. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaným žiadneho úkonu zo strany podniku. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti.

Z managmentu Okresného súdu Piešťany mal súd preukázané, že rozsudkami Okresného súdu Piešťany č. k. 4C/92/2011 zo dňa 09.07.2012, č.k. 4C/12/2011 zo dňa 02.07.2012, č.k. 4C/89/2011 zo dňa 09.07.2012, č.k. 4C/88/2011 zo dňa 28.12.2011, č.. 4C/101/2011 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V danom prípade je predmetom konania zaplatenie neuhradených služieb vo výške 142,41 eur a zmluvnej pokuty 597,49 eur vyplývajúcej z dodatkov k uzavretým zmluvám o pripojení, ktoré sú nepochybne spotrebiteľskými zmluvami a vzťahujú sa na ne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V časti navrhovateľom uplatnenej zmluvnej pokuty súd uvádza, že z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinnosti plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Podstatným v tomto smere je, že takto dojednaná zmluvná pokuta zaväzovala odporcu k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti,

teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Podľa § 53 a ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. (2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania súd vyvodil právny záver, že návrh bol podaný dôvodne v časti istiny vo výške 142,41 eur. Je nepochybné, že medzi účastníkmi konania navrhovateľom ako podnikateľom v zmysle Obchodného zákonníka a odporcom ako fyzickou osobou nepodnikateľom boli uzatvorené zmluva o pripojení č. H. a č. H. v zmysle § 43 zákona o elektronických telekomunikáciách. Na základe uvedených zmlúv navrhovateľ vypožičal odporcovi 2 SIM karty, ku ktorým boli pridelené telefónne čísla. Súd mal preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu dodatkov k predmetným zmluvám o pripojení, na základe ktorých navrhovateľ poskytol odporcovi 1 ks mobilného telefónu značky Nokia E51 za kúpnu cenu 22,90 eur a súčasne cenové zvýhodnenie na využívané služby. Podľa dodatkov k zmluve sa odporca zaviazal, že v prípade porušenia jeho zmluvných povinností a následného vypožičania SIM karty uhradí zmluvnú pokutu vo výške 597,49 eur (497,91 eur + 99,58 eur). Zmluvné strany si dohodli, že zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo navrhovateľa na náhradu škody v plnom rozsahu. V obsahu dodatkov nebolo nikde uvedené, že by zmluvná pokuta predstavovala výšku podmienenej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu. Neoddeliteľnou súčasťou zmlúv sú všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb, s obsahom ktorých bol odporca pri uzatváraní zmlúv riadne oboznámený. Nakoľko odporca neplatil riadne a včas za poskytované služby, vníkol mu nedoplatok podľa vyššie už uvádzaných faktúr v celkovej sume 142,41 eur za poskytnuté komunikačné služby a navrhovateľom uplatenú zmluvnú pokutu vo výške 597,49 eur.

Navrhovateľ v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok k týmto zmluvám o pripojení. Súd dospel k záveru, že zmluvy o pripojení a dodatky k nim uzavreté medzi účastníkmi konania majú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a a nasl. zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52

Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda navrhovateľ povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách upravených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Účastníci uzavreli spotrebiteľskú zmluvu podľa osobitého zákona - z. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Ale súd má za to, že aj na takto dohodnuté záväzkové vzťahy je v zmysle §23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné uplatniť primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a výkladovo prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu.

Občiansky zákonník v § 53 ods.3 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 4) s právnym následkom ich neplatnosti. Smernica rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahuje širší výpočet príkladov neprijateľných podmienok. Podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považuje aj podmienka na spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu (v tomto prípade ide o výšku zmluvných pokút). Smernica má podľa svojej povahy interpretačný význam pri uplatnení domácej právnej úpravy, ktorou bol implementovaná.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, lebo ich dohodu o uplatnení „ostatných právnych predpisov“ na ich vzájomné právne vzťahy vyhodnotil ako neplatnú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Toto dojednanie vyplýva z toho, že účastníci zmluvou písomne odkázali na všeobecné podmienky navrhovateľa ako súčasť zmlúv, a že sa ich záväzkový vzťah bude spravovať zákonom o telekomunikáciách a ostatnými právnymi predpismi, pričom podľa charakteru záväzku jednoznačne vyplýva plnenie podľa občianskeho zákonníka. Navrhovateľ nepreukázal súdu, že s odporcom individuálne prerokovali a dohodli obsah jednotlivých zmluvných podmienok zmlúv a najmä všeobecných zmluvných podmienok ani samotnú výšku zmluvnej pokuty za porušenie povinností. Súd preto aj vyhodnotil výšku zmluvnej pokuty 497,91 eur a 99,58 eur za neprimeranú.

Odporca bol v omeškaní so zaplatením za prevolané služby celkovej sumy 142,41 eur, preto sa navrhovateľ oprávnenne domáha úhrady uvedenej sumy ako aj úroku z omeškania. Navrhovateľ si správne uplatnil výšku úroku z omeškania 9 % ročne v súlade s § 517 od. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., preto mu ho súd i priznal. Vo zvyšku (t.j. v časti zmluvnej pokuty) súd návrh zamietol.

Ustanovenie § 53 a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom

explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňovým súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Záverom už len súd dodáva, že či už hlavná zmluva o pripojení ako aj jej dodatok sú typickými štandardnými formulárovými listinami, na ktoré zásadne dopadá súdna kontrola. Preto aj vzhľadom na vyššie uvádzanú analýzu zmluvnej pokuty už nepristúpil k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, lebo je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať. Zmluvná pokuta bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa. Nemožno preto prisvedčiť tvrdeniam mobilného operátora o individuálnom vyjednaní zmluvnej pokuty. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 smernice).

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadané z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

V sporovom konaní vychádza súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania predovšetkým zo zásady zodpovednosti za výsledok konania a náhradu trov konania priznáva účastníkovi podľa pomeru úspechu vo veci. V danom prípade žiadal navrhovateľ uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť mu 739,90 eur s príslušenstvom, avšak súd navrhovateľovi vyhovel len v časti 142,41 eur s príslušenstvom. Z tohto vyplýva, že odporca ako aj vedľajší účastník na strane odporcu mali vo veci čiastočný úspech. Pomer úspechu účastníkov súd určil tak, že v časti, v ktorej bol odporca v konaní úspešný odpočítal časť v ktorej, bol odporca v konaní neúspešný a túto časť vyjadril v percentách 61,50 % (úspech odporcu - 80,75 %, neúspech odporcu 19,25 %). Vo výške takto vypočítaného rozdielu medzi úspechom a neúspechom by mali odporca a vedľajší účastník právo, aby im menej úspešný navrhovateľ nahradil pomernú časť - 61,50 % z nákladov, ktoré im v konaní vznikli. Odporca ani vedľajší účastník si ale žiadne trovy konania neuplatnili a ako je preukázané zo spisu, tieto im ani nevznikli, a preto súd odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti (t.j. z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), musí z neho byť zrejmé proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.